

УДК 687.01

**РОЗВИТОК АСОЦІАТИВНОГО МИСЛЕННЯ В ПРАКТИЧНІЙ
РОБОТІ ДИЗАЙНЕРА ОДЯГУ**

Н.С. ЖУРАВЕЛЬ, І.М. БАННОВА

Хмельницький національний університет

Сучасні дизайнери одягу для розробки своїх колекцій часто використовують джерела натхнення, які можуть бути самими різноманітними: як предмети оточуючої структурованої (матеріальної) діяльності людини, що мають конкретні видимі контури форми (природа, архітектура, предмети мистецтва, тваринний світ, історичний і національний костюми), так і нематеріальний світ, форми якого не можна побачити, а тільки уявити собі через асоціативне мислення (музика, література, тощо).

Асоціації – один із способів формування ідеї. Розвиток асоціативного мислення дизайнера виявляється в перетворенні предметних, абстрактних і психологічних асоціацій в графічні пошуки рішень об'єкту, що проектується. Здатність дизайнера до такого мислення являється основою творчості, тому що будь-який твір мистецтва є предмет асоціативних уявлень про предмети та явища реального світу.

Для дизайнера характерно цілісне бачення матеріального об'єкту (в даному випадку – одяг) у гармонічній єдності внутрішньої сутності людини та її зовнішньої форми.

Джерелом натхнення для створення колекції одягу під девізом «Святе гріхопадіння» стало таке поняття як когнітивний дисонанс, що означає внутрішній конфлікт, який виникає у людини при зіткненні суперечливих один одному переконань, знань, поведінкових установок. Цей конфлікт викликає почуття напруги, а разом з нею і неприємні емоції: тривогу, злість, вину тощо, і тому людина буде прагнути позбутися дискомфорту різними способами.

Дисонанс виникає у тому випадку, коли людина одночасно зіштовхується з двома несумісними, але однаково значущими судженнями – когніціями.

В даному випадку когніціями виступають поняття святого і грішного, добра і зла, обраїв ангелів і демонів. Поняття «святість» використовується для вираження високого ступеня духовної досконалості людини, а поняття «гріховність» означає порушення моральних норм поведінки та вчинків.

Аналіз відношення до святості і гріховності, зла і добра різних релігій та культур різних країн, показав, що вони кардинально відрізняються, але не можуть існувати один без другого, тобто «без світла немає тіні, без зла – добра».

Використовуючи асоціативний підхід до проектування нової колекції одягу, були визначені і стилізовані композиційні елементи, які притаманні

джерелу творчості та можуть бути головними при розробці композицій нових ідей.

Все це дозволило інтерпретувати творче джерело і перетворити його у проектне рішення авторської колекції жіночого одягу під девізом «Святе гріхопадіння» (рис. 1).

Рис. 1. Колекція жіночого одягу під девізом «Святе гріхопадіння»

В колекції поєднуються контрастні кольори, елементи святості і гріховності, різноманітні рішення форм, конструкцій та оздоблення.